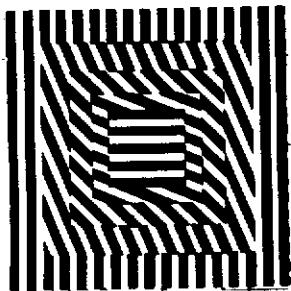

اصحاحیه مصاحبه
جهانی «مجله زیر
میرحسین موسوی
نخست وزیر

باید در انتخاب الگوی توسعه، با تکا به ارزشها و اقیانوسیهای جامعه و با برخورداری از مکتب الگوی ویژه خودمان را پی ریزی نمائیم.

برنامه‌ریزی برای توسعه همه جانبه کشور
که مهمترین بعد مسئله جنبه انسانی قضیه
بفرمایید.
هم‌کنون نسبت زیادی از جمعیت کشور ما
در روستاهای بسیار مختل甫ی برای نظام ما دارد
بسیاری ابعاد مختلفی

* اگر توجه کنید امروزه گندم
بعنوان یک کالا در دست آمریکا و
کانادا و قدرتهای بزرگ است و در
جهان سوم عموماً ما با کمبود این
کالا مواجه هستیم.

* در رابطه با جهاد من
عظیم‌ترین نقش را در تأثیر
فرهنگی جهاد می‌دانم و این
مهمنترین سرمایه جهاد هست.

* اگر جهاد به نحوی حرکت
بکند که همان حساسیت روزهای
اول را نسبت به آرمانها و اهداف
مردم مسلمان داشته باشد، سربلند
و موفق خواهد بود.

در آستانه دهه مبارک فجر، سالگرد پیروزی
انقلاب شکوهمند اسلامی گفتگویی داشتیم با
برادر میرحسین موسوی نخست وزیر جمهوری
اسلامی ایران که ضمن تشکر و قدردانی از
لطف و محبت ایشان نسبت به مجله «جهاد»
متن کامل مصاحبه را ذیلاً می‌خوانید:
• بعنوان اولین سوال نظر و دیدگاه خودتان
را نسبت به جایگاه روستا و کشاورزی در

این را بیشتر توضیح می‌دهم و البته به نمونه گویای آن تکیه می‌کنم تا به مسئله خودمان برسیم. الان جمیعه بهره‌های که برزیل به پانکهای امریکائی می‌پردازد بابت وامهایی که از آنها گرفته، به اندازه کل درآمد نفتی ما در سال است. عظمت وابستگی را شما در اینجا می‌توانید حس کنید. خوب طبیعی است که برزیل یک کشوری باشد که چه بنگاههای اقتصادی آن و چه حکومتش هر چه امریکا بگوید عمل کنند. وقتی توجه کنیم به ۲۰۰٪ تورم موجود در جامعه برزیل و اینکه این تورم دویست درصد تأثیری در زندگی نخبگان جامعه و قشرهایی که این موجهای اقتصادی را دقیقاً می‌شناسند و از آن بهره می‌گیرند ندارد، خواهیم دید که اینها هر روز جیبشان پرتر و امکاناتشان وسیعتر می‌شود و در طرف دیگر بر اساس گزارشهایی که ما داریم هر روز بر فقر ۹۰-۱۰۰ میلیون نفر بقیه جمعیت برزیل اضافه می‌شود و شکاف بین قشرهای چاولگر و ثرتمند و وابسته، با مردم محروم این شکور افزوده‌تر می‌گردد. این سرنوشت کشوری هست که هم اکنون اسلحه و کالا هم صادر می‌کند، از نظر صنعتی شدن به واقع هم صنعتی شده است ولی به چه قیمتی؟ به قیمت از دست دادن همه چیز که مهمترین آن از دست دادن انسانیت انسانها است. ما نمونه‌های دیگری هم داریم که ممکن است نمونه‌های کوچکتری باشند ولی بطور کلی نشان می‌دهند که وقتی در انتخاب الگوهای توسعه دقت لازم بعمل نیامده حتی وقتی که ما رشد اقتصادی هم داشتیم، این رشد اقتصادی رفتن به طرف استقلال نیوده بلکه در جهت وابستگی بیشتر این نظام به کشورهای باصطلاح مادر منظور متropolهای غربی یا شرقی است.

چه در کشورهای جهان سوم و چه در کشورهای پیش‌رفته با نظر شک و تردید نگاه کنیم و سعی نمائیم با اتکاء به ارزشها و واقعیتهایی که در جامعه‌مان هست و با برخورداری از مکتب، الگوی ویژه خودمان را بی‌ریزی کنیم. یک مسئله‌ای هست که معمولاً در رابطه با توسعه گفته می‌شود و آن اینست که بدون توسعه صنعتی دقیقاً ما نمی‌توانیم مقصود قدرتمندی داشته باشیم. این یک واقعیتی است که شک در آن نیست. متنها همین مسئله که این روش توسعه صنعتی اگر بخواهد با تکیه بر تجربیات کشوری مثل برزیل و بعضی کشورهای دیگر صورت گیرد به همان نسبت نظام ما را تحت سلطه ابرقدرتها قرار خواهد داد. یک نظامی که با نثار این همه خون شکل گرفته و از آن مستضعفین است نمی‌تواند از اقتصادی پیروی کند که مركزش در متropolهای امریکائی و اروپائی است.

بخشیده است و خبرهایی که از سطح روستاها داریم حاکی از آن است که گرچه روستاها مشکلات زیادی دارند ولی بیشترین نیروهای رزمنده‌ها از روستاها هستند و این نشان دهنده عظمت پشتیبانی کشاورزان عزیز از

* امروز که ما با هم صحبت می‌کنیم به نظر من مشکلات مطروحه بین نهادها و سازمانهای دولتی به پائین ترین حد خود رسیده و دائم رو به فروکش کردن است.

* اگر امریکا و همه قدرتاهای بزرگ با یک مملکتی خصوصی داشته باشند، مسائل انسانی اولین چیزی چیزی است که در این میان ذبح و قربانی می‌شود. بهمین دلیل ما تا هنگامیکه نتوانستیم غذای خود را در داخل کشور خودمان تأمین بکنیم، باید دلهزه این مسئله را با جهان امروز داشته باشیم، و این نیز تکیه دارد بر مسئله توجه بیشتر به کشاورزان و رسیدگی به کشاورزی و خوشبختانه الان برادران جهاد گرمان در کنار وزارت کشاورزی این کار را انجام می‌دهند.

در کنار این نکته مسئله اشتغال هم بعنوان یکی از مسائل اساسی مدتهاست در کشور ما مطرح است. با تکیه بر کشاورزی، عمران روستاها، بالا بردن سطح بهداشت، بردن صنایع به روستاها و زمینهای دیگر کاری که جهاد در پیش گرفته است ما تا حدود زیادی خواهیم توانست این مسئله را حل کنیم و این در سرنوشت سیاسی نظام و در حرکت سالم نظام نقش اساسی خواهد داشت. نکته‌ای را که در همینجا می‌خواستیم به آن اشاره کنم اینست که امروز ما روستائیان را بصورت قوی و نیرومند پشتیبان این نظام می‌باشیم، و کارهای جهاد سازندگی و نهادهای انقلابی دیگر اثر خودش را در رشد و آگاهی روستائیان

نیروهایی معتقد به اسلام و انسانهایی هستند تلاشگر که در حقیقت برای خود کفایی کشور، استقلال کشور و حفظ حراست از نظام جمهوری اسلامی به آنها تکیه داریم. طبیعی است نقشی که برای این قشر عظیم در آینده کشورمان، و در برنامه‌ریزی توسعه کل کشورمان در نظر گرفته می‌شود. مناسب با عظمت خود موضوع باشد.

مسئله دوم موضوع خود کفایی در امر کشاورزی است که ما مجبور هستیم برای اینکه نان خود را از گندم خودمان بخوریم و در این رابطه ممکن بر قدرتاهای بزرگ نباشیم، و آنها نتوانند در موقع حساس بر ما فشار وارد سازند، باید از نظر کالاهای استراتژیک کشاورزی خود کفا باشیم.

این موضوع در دو ساله اخیر برنامه‌های دولت را بشدت تحت تأثیر خود قرار داده است. در ضمن به این نکته مهم نیز باید توجه بشود که ارزش مواد غذایی که ما از خارج وارد می‌کیم در مقایسه با فولاد و در مقایسه با سایر کالاهای خیلی بالا نیست، اما ارزش سیاسی این نوع کالا را نمی‌توان با ارزش دلاری آنها سنجید. اگر توجه کنید امروزه گندم بعنوان یک کالا در دست امریکا و کانادا و قدرتاهای بزرگ است و در جهان سوم عموماً ما با کمبود این کالا مواجه هستیم. کافی است که ما به وضعیت اتیوبی و امریکا نگاه کنیم و بینیم که امریکا مازاد تولیدش را در دریاها و اقیانوسها می‌ریزد ولی به این کشورها کمک نمی‌کند، چرا که اگر امریکا و همه قدرتاهای بزرگ با یک مملکتی خصوصی داشته باشند، مسائل انسانی اولین چیزی است که در این میان ذبح و قربانی می‌شود. بهمین دلیل ما تا هنگامیکه نتوانستیم غذای خود را در داخل کشور خودمان تأمین بکنیم، باید دلهزه این مسئله را با جهان امروز داشته باشیم، و این نیز تکیه دارد بر مسئله توجه بیشتر به کشاورزان و رسیدگی به کشاورزی و خوشبختانه الان برادران جهاد گرمان در کنار وزارت کشاورزی این کار را انجام می‌دهند.

در کنار این نکته مسئله اشتغال هم بعنوان یکی از مسائل اساسی مدتهاست در کشور ما مطرح است. با تکیه بر کشاورزی، عمران روستاها، بالا بردن سطح بهداشت، بردن صنایع به روستاها و زمینهای دیگر کاری که جهاد در پیش گرفته است ما تا حدود زیادی خواهیم توانست این مسئله را حل کنیم و این در سرنوشت سیاسی نظام و در حرکت سالم نظام نقش اساسی خواهد داشت. نکته‌ای را که در همینجا می‌خواستیم به آن اشاره کنم اینست که امروز ما روستائیان را بصورت قوی و نیرومند پشتیبان این نظام می‌باشیم، و کارهای جهاد سازندگی و نهادهای انقلابی دیگر اثر خودش را در رشد و آگاهی روستائیان

پس ما مجبور هستیم که در این رابطه الگوی خاص خودمان را داشته باشیم. خود این الگو، ایجاد می‌کند که اولابه کشاورزی اولویت دهیم و در کنار آن به توسعه هم با نگاه ویژه‌ای بپردازیم و در انتخاب تکنولوژی و انتخاب وسائل، نوع سرمایه‌گذاریها، قوانین و مقرراتی که داریم رعایت مسائلی را بگنیم که بعداً برایمان مشکل زا نباشد. اگر در قانون اساسی جمهوری اسلامی با این شدت تکیه برسر کت همگانی، دادن وسیله کار به کسانی که این وسیله را ندارند، تکیه بر تعاونیها و جلوگیری از تمرکز ثروت در دست یک عده محدود شده درست برمی‌گردد به همین زمینه‌ها، یعنی اوائل انقلاب هم آن بزرگانی که بودند و بعضی شهید شدند و بعضی هنوز هستند تصورشان بر این بود که در ساختن جامعه باید پیش‌بینی‌هایی که اکنون مادر جهان با آن روپرتو هستیم را قبل‌بنماییم. اما در کنار اینها من اعتقاد دارم عاملی که بیش از همه ما را متوجه روساتها کرده عمق حوادث و اتفاقاتی بوده که ما در این شصت سال گذشته پشت سر گذاشته‌ایم و تجربه کرده و دیده‌ایم، یعنی عملیاً در تجارب انقلاب اسلامیمان ضرورت توجه به روساتها را که بیش از نیمی از جمعیت کشورمان در آنها زندگی می‌کنند روز بروز بیشتر احساس کرده‌ایم.

الآن گاهی با شیطنهای موافق می‌شویم که مثلاً می‌گویند چرا باید با وجود کمبود انرژی که داریم به روساتها برق رسانی کنیم، و این استدلالی است که حتماً شما هم شنیده‌اید.

ما می‌گوئیم که این افتخار انقلاب است که در طول ۵ یا ۶ سال میزان بهره‌گیری روساتها را از برق از ۱۶ درصد به ۵۰ درصد رسانده است. اولاً حتی اگر ما در این اقدام انرژی زیادی را به مصرف می‌رساندیم کارمان توجیه انتقلابی، سیاسی و انسانی داشت. ولی وقتی به منحنی استفاده از انرژی برق در بخش‌های مختلف نظری بیندازیم خواهیم دید که همین مقدار برق رسانی که به روساتها شده و به نظر هم زیاد می‌آید - چون در روز ۶-۷ روسات را برقدار کردن کار بزرگی هست، و حرکت عظیم اعداد و ارقام رقم کوچکی از مجموعه انرژی مصرفی در سطح کشور را نشان می‌دهد. این بیانگر دستهای است که می‌خواهد این توجه و گریش دولت را در رابطه با پرداختن به روساتها قطع نماید. قطع شدن این خدمت به معنای حذف شدن بیست میلیون جمعیت از پشت این انقلاب است، یعنی بی‌پناه گذاشتن انقلاب اسلامی.

در اوائل انقلاب توجه اساسی دولت به مستضعفان شهری بود و پیروان و پشتیبانان انقلاب هم در شهر همین مستضعفان شهری

هستند و اکنون به آنها نیروی عظیم روساتایان اضافه شده است که با همان شدت از انقلاب حمایت می‌کنند. این خدمت بزرگی است که به اعتقاد دارد من «جهاد» انجام داده و حرکت دولت هم در صدد تشدید این موقعیت است. تا هنگامیکه افراد مستضعف جامعه شهری که اکثریت این جامعه را تشکیل می‌دهند و افراد روساتایی پشت انقلاب باشند، یقیناً این انقلاب صدمه نخواهد خورد و در اینجا خط دولت هم روش می‌شود و آن بکارگیری روشهای جهت‌گیریهایی است که این نیروی عظیم پشتیبان انقلاب را همچنان نگهدارد.

- این جهت‌گیریها و اقدامات دولت تاچه حد موقوف بوده است؟

- در این رابطه کافیست که مأموراهای اسلامی روساتایی را در نظر آوریم، و صحبتی که عضو شورا در جلسه یامجمعي در شهر می‌کند. من سالهای حسدو ۴۸ رادر که کیلویه و بوپر احمد بودم و با گشت و گذاری که در این منطقه داشتم با محرومیتها و فقر مادی و معنوی و مخصوصاً فقر فرهنگی آنچه آشنازی پیدا کردم.

چندی قبل برادری از همان منطقه که جزو کشاورزان نمونه بود آمده بود اینجا وقتی صحبت می‌کردیم از آگاهی اونستی به مسائل کشور دچار تعجب شدم انقلاب این تحول را بوجود آورده است. یعنی بیش از اینکه ماروی مادیات انگشت بگذاریم - بندنهایی که زده شده، آبهایی که مهار گشته، راههایی که احداث شده، برق رسانیها، کم شدن فاصله مصرف جامعه روساتایی با شهری که یک شاخص مهمی است که باید روی آن تکیه کنیم. فقط نظام توانسته باشد بینش آگاهی روساتایان را نسبت به میحطشان گسترش دهد، و تماسشان را بامسائل در جهان برقرار سازد، بزرگترین خدمت را انجام داده است.

امروز روساتایی ماجشم بسته نیست. مسائل جهان، دوستان و دشمنان انقلاب رامی‌شناسد، به سرنوشت انقلاب علاقمند هست و در این فعالیتهای متنوعی که از طرف نهادهای انقلابی و سایر ارگانها انجام می‌شود من فکر می‌کنم که الان روساتایی ماسیاسی‌ترین روساتایی در سطح جهان است.

- شما در صحبت‌هایتان به فعالیتهای جهاد اشاره نمودید. اگر ممکن است در راسته پانقش جهاد در پیشبرد اهداف انقلاب اسلامی و اهمیت تداوم این حضور بیشتر توضیح دهید؟

- اهمیت وجود جهاد ابعاد مختلفی دارد. آنجیزی که به ذهن من می‌آید که ازویزگیهای مهم جهاد هست، بردن انقلاب اسلامی به روساتایی و بودجه واعتبارات توان وقدرت اجرائی جهاد به تمامی مورد نظر قرار نمی‌گیرد.

- علاوه بر مطالبی که در رابطه جهاد فرموده بود همانگونه که مستحضر هستید این نهاد انقلابی در زمینه کارهای اجرائی نیز تاکنون فعالیتهای چشمگیر و عظیم در سطح کشور داشته است. اما متأسفانه گاهی مشاهده می‌گردد که در موضوع‌گیریها بخصوص در رابطه با اختصاص بودجه واعتبارات توان وقدرت اجرائی جهاد به تمامی مورد نظر قرار نمی‌گیرد.

شده از کارهای اولیهای بوده که در سراسر کشور انجام می‌داده، قرار گیرید.
در آستانه هفتمنی سال پیروزی انقلاب اسلامی، یاتوجه به اینکه جهادگران شما را از حامیان و پشتیبانان بینش و کار جهادی می‌دانند، چنانچه پیام یافته کری برای ایشان دارید بفرمائید؟

در رابطه با حسن ظن برادران جهادگر این نظر لطف آنهاست. من تنها یک فردی هستم که از اول انقلاب به نهادهای انقلاب امید بسته‌ام و لان هم بعنوان یک شهروند کوچک و حقیر نظام جمهوری اسلامی که به سرنوشت انقلاب فکر می‌کنم احساس می‌کنم که این سرنوشت به سرنوشت نهادهای انقلاب بشدت بستگی دارد. یعنی اگر نبودند این نهادهای انقلاب ما در این نقطه‌ای که هستیم نبودیم، و اگر در آینده هم اینها ضعیف بشوند واقعاً در استمرار انقلاب اسلامی مشکل خواهیم داشت.

آنچه در اینجا می‌خواستم با جهادگران در میان گذارم این است که رمز موفقیت و بقای جهاد و گسترش آن و راه پیدا کردن به مردم این بوده است که جهاد بصورت قوی شعارهایی که هستیم و اهدافی که در این انقلاب داشتند را احسان کرد و گرفت و خودش نیز فرزند طبیعی ملت بود، رشد کرد و سعی نمود تا نسبت به آن آرمانها و شعارها وفادار بماند.

این شعارها تاکنون خیلی زیاد گفته شده و هم اکنون نیز در جامعه داده می‌شود. اگر جهاد به نحوی حرکت بکند که همان حساسیت روزهای اول را نسبت به آرمانها و اهداف مردم مسلمان داشته باشد، سربلند و موفق خواهد بود.

اگر جهادگران این ارتباط نیرومند و علاوه‌بر تکیه بر شعارها و اصولی که انقلاب با تکیه بر آن شعارها و اصول بیرون شد را از دست بدند، کم این حرکت خاموش خواهد شد.

ممکن است الان که وزارت‌خانه داریم از بین نزدیکی و این موضوع که نهادهای انقلابی باشند یا نباشند همیشه وجود داشته و در دولت موقت

بصورت قوی‌تر مطرح بود. اما در صورت از بین رفتن اصول ممکن است که جهاد از درون دچار پوسیدگی شود و من فکر می‌کنم بیش از هر جای دیگر باید به این ارتباط عمیق بین جهادگران و مردم توجه بشود تا این نهاد در آینده هرچه بیشتر با تکیه بر ارزشها و بستگی عمیق بین جهادگران و آرمانهای انقلاب بتواند نقش خود را ایفا نماید.

* آنچه در اینجا می‌خواستم با جهادگران در میان گذارم این است که رمز موفقیت و بقای جهاد و گسترش آن و راه پیدا کردن به قلب مردم این بوده است که جهاد بصورت قوی شعارهایی که مردم برای استمرار انقلاب می‌دادند و اهدافی که در انقلاب داشتند را احسان کرد و گرفت و خودش نیز فرزند طبیعی ملت بود، رشد کرد و سعی نمود تا نسبت به آن آرمانها و شعارها وفادار بماند.

* امروز روستائی ما چشم‌بسته نیست. مسائل جهان، دوستان و دشمنان انقلاب را می‌شناسد، به سرنوشت انقلاب علاقمند هست و در اثر فعالیتهای متنوعی که از طرف نهادهای انقلابی و سایر ارگانها انجام می‌شود من فکر می‌کنم که الان روستائی ما سیاسی ترین روستائی در سطح جهان است.

* هم‌اکنون نسبت زیادی از جمعیت کشور ما در روستاهای بسیار می‌برند و اینها عموماً نیروهای معتقد به اسلام و انسانهایی هستند تلاشگر که در حقیقت برای خود کفای کشور، استقلال کشور و حفظ و حراست از نظام جمهوری اسلامی به آنها تکیه داریم. طبیعی است نقشی که برای این فشر عظیم در آینده کشورمان، و در برنامه‌ریزی توسعه کل کشورمان در نظر گرفته می‌شود مناسب با عظمت خود موضوع باشد.

این شرح وظایف روش نبود، آئین نامه تهیه شد تفکیک وظایف بین جهاد و وزارت نیرو در رابطه با مسئله آب کشاورزی و برق رسانی روستائی، بین جهاد و وزارت نیرو در رابطه با مسئله آب کشاورزی و برق رسانی روستائی، بین جهاد و وزارت بهداری در مردم آبرسانی به روستاهای، بین جهاد و وزارت نیرو در رابطه جاده‌های روستائی تاکنون روش شده و دام اما به سمتی رفتایم که جهاد در چهار چوبی که قانون برایش معین کرده و این قانون هم گرفته

این دلیل دارد، ولیش اینست که نهادهای انقلابی وقتی پس از پیروزی انقلاب اسلامی بوجود آمدند، نهادهایی جوشیده از دل مردم بودند که وظیفه خود می‌دانستند که در همه چیز دخالت کنند و این حقشان هم بود. یعنی وقتی سیستم اداری بجا مانده برای ما یک سیستم منحطی بود، علاوه بر آن یک جراحی عظیمی نیز برروی آن شده بود بنحوی که سیستم اداری فرسوده و بی‌خون شده بود و با وجود این طبیعی بنظر می‌رسید اگر نهادهای انقلابی سرنوشت انقلاب را بدست آن نسپارند. مثلاً جهاد به اداره‌ای سرمیز و می‌خواست تا ماشین آلات موجود را در اختیار گیرد و به کار اندازد. یا می‌خواست تا پروژه‌ها و طرح‌های خوابیده را به راه اندازد. به همین نسبت جهاد تنوع وظیفه و تنوع کاری پیدا کرد.

هنگامیکه ادارات اندکی سرو سامان پیدا کردن و به خود امداد نیروهای مذهبی در آنها وارد شدند، ما مصادف شدیم با یک تداخل وظایفی در دستگاه‌های مختلف، که بین ارگانهای دیگر غیر از نهادهای انقلابی هم این مسئله وجود دارد.

در رابطه با جهاد این مسئله شدیدتر بود، چرا که تماس با مسائل کشاورزی داشت در حالیکه ما وزارت کشاورزی داریم و آنها هم مدعی بودند، در مورد تامین آب با وزارت نیرو و مسئله داشت، و همینطور با وزارت‌خانه‌های مختلف تداخلهایی بود. این نشان می‌داد که جهاد با مسائلی درگیر شده بود که وزارت‌خانه‌های دیگر بصورت رسمی و قانونی متصدی آن وظایف بودند.

البته جهاد هم در این ارتباط کارآئی خود را نشان داد. یعنی اگر جهاد نتوانسته بود کار عظیمی صورت بدهد یقیناً در این پنج شش سال ساتکیه صرف بر کارهای فرهنگی نمی‌توانست زنده بماند. علت اینکه جهاد امروز بصورت قوی در نظام جمهوری اسلامی حضور دارد وظیفه ایف

نسبتاً وسیعی هم پیدا کرده بخاطر همان کارهای عظیمی بود که انجام داده است. در اوائل انقلاب گروههای انقلابی از نهادها دفاع می‌کردند و عقیده داشتند تکیه باشد بر روحی نهادهای انقلابی باشدوعده‌ای هم مخالف این موضوع بودند. من فکر می‌کنم با گذشت زمان تکیه بر نهادهای انقلابی و دیگر گون کردن بنیادی سازمانهای دولتی به موزات هم پیش رفت.

و امروز که ماباهم صحبت می‌کنیم به نظر من مشکلات مطرحه بین نهادها و سازمانهای دولتی به پائین‌ترین حد خود رسیده و دائم روبه فروکش کردن است. ماشیح وظایف مشخصی برای جهاد نداشتم و این مطلب قانون پیدا کرد. در دولت